

Vraag nr. 210
van 10 juni 2005
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Wemmel – Nederlandstalige eID

Personen met een Nederlandstalige identiteitskaart die bij de Wemmelse administratie een nieuwe elektronische identiteitskaart aanvragen (eID), krijgen blijkbaar steeds de uitdrukkelijke vraag of die in het Nederlands moet worden opgesteld.

Het lijkt duidelijk de bedoeling te zijn om de mensen ertoe aan te zetten over te schakelen naar een Franstalige identiteitskaart. Het lijkt bovendien logisch dat de vraag niet moet zijn of de personen in kwestie een Nederlandstalige identiteitskaart wensen, dan wel of Franstalige inwoners uitdrukkelijk een Franstalige identiteitskaart zouden aanvragen.

Is de minister hiervan op de hoogte?

Heeft hij reeds richtlijnen terzake gestuurd aan het gemeentebestuur van Wemmel?

Antwoord

De feiten waarop de heer Vlaamse volksvertegenwoordiger mij in zijn vraag attent maakt, werden mij reeds eerder ter kennis gebracht door de heer Mare Demesmaeker door middel van een vaag om uitleg in de vergadering van de commissie Binnenlandse Aangelegenheden van het Vlaams parlement.

Ik heb uw collega geantwoord dat ik er niet van op de hoogte was dat ambtenaren in de gemeente Wemmel bij de vernieuwing van de identiteitskaarten of bij de vervanging daarvan door de elektronische kaart, aan de burgers die zich aan het loket aanbieden zouden vragen in welke taal de identiteitskaart moet worden afgeleverd, noch of zij uitdrukkelijk zouden vragen of de burgers die kaart wel degelijk verder in het Nederlands wens te ontvangen. Naar aanleiding van voormelde vraag om uitleg heeft mijn administratie dan ook onmiddellijk bij de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant geïnformeerd of hij reeds dergelijke klachten heeft ontvangen. Ook dat was niet het geval. Ik weet evenmin of dergelijke praktijken ook zouden gebeuren in andere faciliteitengemeen-

ten, noch of het gaat om een veralgemeende praktijk, noch om een handelwijze van één of enkele individuele ambtenaren.

In ieder geval is het duidelijk dat een dergelijke manier van handelen niet in overeenstemming kan gebracht worden met de wetgeving op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

De gemeente Wemmel behoort tot het Nederlandse taalgebied, met dien verstande dat aan de Franstalige inwoners van deze gemeente faciliteiten zijn toegekend. Dat betekent dat de bestuurstaal het Nederlands is: alle individuele contacten met particulieren moeten in het Nederlands verlopen, maar Franstalige inwoners kunnen op eenvoudig verzoek de voor hen bestemde documenten in het Frans verkrijgen. Wanneer burgers zich in het Frans aan het loket aanbieden worden zij ook in die taal verder geholpen. Maar het initiatief voor het gebruik van het Frans moet steeds uit gaan van de inwoner zelf.

Na de arresten van 23 december 2004 van de Raad van State inzake de zogenaamde omzendbrieven Peeters en Martens kan over deze interpretatie geen enkele twijfel meer bestaan. De afgifte van een nieuwe identiteitskaart is inderdaad een betrekking tussen de lokale overheid en een particulier. De regel is dan ook dat, als plaatselijke diensten in een faciliteitengemeente zich tot een particulier wenden, zij steeds het Nederlands als voertaal gebruiken. Pas wanneer een inwoner zich op eigen initiatief in het Frans bij het bestuur aanbiedt of wanneer hij, na in het Nederlands aangesproken te zijn, zelf uitdrukkelijk verzoekt om in het Frans te worden bediend, kan van deze faciliteit gebruik worden gemaakt. Het verzoek om in het Frans te worden geholpen moet bovendien bij elk nieuw contact met het bestuur en bij elk bezoek aan het loket worden herhaald.

Toegepast op het geval dat u citeert is het duidelijk dat de ambtenaar van de gemeente zelf niet mag vragen of de inwoner zijn kaart wel degelijk in het Nederlands wenst te ontvangen. Een afgifte in het Nederlands is immers de regel, tenzij de burger zelf om een Franstalig

exemplaar vraagt, of zichzelf spontaan in het Frans aanbiedt om een nieuwe kaart te ontvangen.

Zoals ik reeds stelde weet ik niet of het in het geval dat u aanhaalt gaat om een eerder veralgemeende praktijk, eventueel op instructie van het bestuur, dan wel om een louter individueel optreden van één of meerdere ambtenaren. In de eerste plaats zal ik het gemeentebestuur van Wemmei dan ook aanschrijven om te wijzen op de correcte toepassing van de taalwetgeving wanneer burgers zich aan het loket aanbieden. Ik zal het gemeentebestuur ook vragen om mij formeel te bevestigen de taalwetgeving op deze wijze in de toekomst ook te zullen toepassen. Ik zal deze correcte interpretatie ook opnemen in de omzendbrief die ik voorbereid naar aanleiding van de verklaring van de Vlaamse regering van 18 mei 2005.

Wanneer de gemeenten zouden weigeren om de taalwetgeving correct toe te passen, zal ik nagaan welke verdere maatregelen zich eventueel zouden opdringen.